

Στην παγκόσμια ελίτ τα ελληνικά ΑΕΙ-ΤΕΙ

Ισπανοί ερευνητές αξιολογούν το Αριστοτέλειο στο κορυφαίο 1%, ενώ 15 από τα 23 πανεπιστήμιά μας φιγουράρουν στο καλύτερο 10%. Και τα ΤΕΙ πλασάρονται σε εξαιρετικά υψηλές θέσεις

Της Άνας Ανδριτσάκη

Τα ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται στην ελίτ της παγκόσμιας κατάταξης. Τα περισσότερα (15 από τα 23) βρίσκονται στο καλύτερο 10%, ενώ πέντε από αυτά (ΑΠΘ, ΕΚΠΑ, ΕΜΠ, Κρήτης, Πατρών) πλασάρονται στο καλύτερο 3%, με το **Αριστοτέλειο** να έχει σκαρφαλώσει στο 1%. Το πιο ενθαρρυντικό; Για πρώτη φορά εμφανίζονται σε διεθνή κατάταξη και ελληνικά ΤΕΙ! Τα **ΤΕΙ Θεσσαλονίκης** και **Λάρισας** βρίσκονται στο καλύτερο 10% της κατάταξης. Η σκληρή ειρωνεία της τύχης λίγες ημέρες πριν από το τελικό σχέδιο συρρίκνωσης της ανώτατης εκπαίδευσης...

Σε πείσμα των καιρών και της δυσπιστίας που κυνηγάει τα ελληνικά ανώτατα ιδρύματα, διεθνείς λίστες κατάταξης εμφανίζουν όλο και πιο ενθαρρυντικές αξιολογήσεις. Αυτή τη φορά πρόκειται για την κατάταξη «world ranking universities», που πραγματοποιεί εδώ και μερικά χρόνια μια ομάδα Ισπανών ερευνητών του εργαστηρίου Cybermetrics (ερευνητική ομάδα που ανήκει στο ισπανικό κέντρο επιστημονικών ερευνών CSIC). Βέβαια, οι διεθνείς λίστες ταξινόμησης ανέκαθεν ήταν ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα. Με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν ενιαία κριτήρια, ούτε μόνιμα ούτε ισχύοντα για όλες τις χώρες του κόσμου, η ανάγνωση κάθε φορά των (ετήσιων) αποτελεσμάτων γίνεται με τις απαραίτητες επιφυλάξεις.

Η συγκεκριμένη (webometrics), όπως επισημαίνει το Διαπανεπιστημιακό Δίκτυο Πολιτικών Ανώτατης Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών (που την παρουσιάζει για τρίτη φορά), περιλαμβάνει το σύνολο των εκπαιδευτικών δομών σε παγκόσμιο επίπεδο, αριθμώντας 21.250 ιδρύματα για το 2013. Οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι: Παρουσίαση (Presence) κυρίως στο διαδίκτυο (20%), Επίπτωση (Impact) με την έννοια του ευρύτερου αντίκτυπου του ιδρύματος (50%), Ειλικρίνεια (openness) (15%), Αριστεία (excellence) (15%).

Η εικόνα, λοιπόν, για τα ελληνικά ιδρύματα είναι καλή και διαλύει ορισμένους μύθους. Όταν ένα ίδρυμα είναι στην 194η θέση (όπως το ΑΠΘ) ή στην 268η (ΕΚΠΑ) ή από την 417η (ΕΜΠ) και κάτω σε σύνολο 21.250 ιδρυμάτων σε όλο τον κόσμο, ε, ναι, είναι πολύ καλή επίδοση. Το ίδιο συμβαίνει και στις άλλες λίστες (βλ. Σανγκάη, Times) όπου τα καλύτερα ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται στις 300 ή 500 πρώτες θέσεις ανάμεσα σε χιλιάδες. Δεν είναι άσχημα ειδικά με δεδομένα, όπως την τεράστια απόκλιση από άλλες χώρες -συγκρίσιμες πάντα-σε ό,τι αφορά δαπάνες για την παιδεία ως προς το ΑΕΠ ή δαπάνη ανά φοιτητή. Όλες οι ευρωπαϊκές χώρες που έχουν είτε σχετικά μεγαλύτερο είτε σχετικά μικρότερο ΑΕΠ από την Ελλάδα εμφανίζουν δαπάνη ανά φοιτητή από 92% (Πορτογαλία) έως 216,3% (Νορβηγία) μεγαλύτερη από την αντίστοιχη ελληνική.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, στην ίδια καταγραφή αποτυπώνεται το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στα καλύτερα και τα λιγότερο καλύτερα. Ειδικά στα ΤΕΙ. Χάνεται, δηλαδή, η συστηματική θεώρηση της ανώτατης εκπαίδευσης και κερδίζει η λογική της αριστείας, εν τέλει, της ανισότητας και της διάκρισης.

Αναλυτικά η εικόνα είναι:

Πανεπιστήμια:

-ΑΠΘ, ΕΚΠΑ, ΕΜΠ, Κρήτης, Πατρών βρίσκονται στο καλύτερο 3%, το ΑΠΘ στο καλύτερο 1%.

- Αιγαίου, Ιωαννίνων και Δημοκρίτειο στο καλύτερο 5%, ενώ ακόμα επτά (Πολυτεχνείο Κρήτης, ΟΠΑ, Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Πειραιώς, Ανοικτό και Γεωπονικό) στο 10%.

-Μεταξύ 2012-2013, 10 από τα 23 πανεπιστήμια βελτίωσαν τη θέση τους. (Μεταξύ 2011-2012, ήταν 18).

ΤΕΙ:

-Τα ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και Λάρισας βρίσκονται στο 10% (7,49% και 9,17% αντιστοίχως)

-Το ΤΕΙ Μεσολογγίου στο καλύτερο 10-15%.

- Πέντε ΤΕΙ βρίσκονται μεταξύ 15- 20% (Κρήτης, Αθήνας, Κοζάνης, Πειραιά, Καβάλας).

-Τα μισά ΤΕΙ βελτίωσαν τη θέση τους (περισσότερα από πέρυσι).

-Αρκετά ΤΕΙ βρίσκονται πάνω από μερικά πανεπιστήμια

Σημαντική επισήμανση: Μερικά πανεπιστήμια αυτοπαρουσιάζονται και χρησιμοποιούν προς όφελός τους τη διεθνή τους αναγνώριση (πρωτίστως το ΑΠΘ), ενώ άλλα έχουν ένα ισχυρό όνομα (impact rank) αλλά χάνουν θέσεις, γιατί δεν καταφέρνουν να (αυτό)παρουσιαστούν συνολικά. Το ΕΚΠΑ χάνει πολλές θέσεις επειδή κάποιες κύριες διευθύνσεις του, στην Ιατρική Σχολή, λειτουργούν και ταξινομούνται ανεξάρτητα. Το Πανεπιστήμιο Πατρών κερδίζει θέσεις από την προσπάθεια ανάδειξης αλλά χάνει περίπου 900 θέσεις στο κριτήριο της αναγνωρισιμότητας.

Ιδιωτική εκπαίδευση

-Βρίσκεται ιδιαίτερα χαμηλά στην παγκόσμια κατάταξη, με τάσεις μεγαλύτερης υποβάθμισης. Μόνο τρία βρίσκονται στο πρώτο 1/3 της παγκόσμιας κατάταξης, αλλά κανένα στο καλύτερο 20%.

Σημείωση:

- Στο 1% της κατάταξης τα περισσότερα ιδρύματα, (3) τα έχουν η Δανία, η Νορβηγία και η Πορτογαλία. Ελλάδα και Φινλανδία έχουν ένα.

- Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα με πάνω από 1 στα 4 ιδρύματά της (26,6%) στο καλύτερο 10%. Φινλανδία και Πορτογαλία έχουν 1 στα 5. Η Δανία έχει λιγότερο από το 1/10 των ιδρυμάτων της στο καλύτερο 10%.

Η διεθνής θέση πανεπιστημίων και τεχνολογικών ιδρυμάτων									
Α/Α ΑΕΙ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ 2013	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ 2012	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ 2011	ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	Α/Α ΜΕΤΑΣΥ ΤΕΙ	ΤΕΙ	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ 2013	ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ 2012
1	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	194	158	407	0-3%	1	ΤΕΙ Θεσσαλονίκης	1.591	2.951
2	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	268	351	430		2	ΤΕΙ Λάρισας	1.948	2.973
3	Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο	417	369	340		3	ΤΕΙ Μεσοπογγίου	2.587	3.635
4	Πανεπιστήμιο Κρήτης	460	516	631		4	ΤΕΙ Κρήτης	3.406	2.316
5	Πανεπιστήμιο Πατρών	556	327	685		5	ΤΕΙ Αθήνας	3.497	2.329
6	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	726	865	920		6	ΤΕΙ Κοζάνης	3.658	3.738
7	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	802	731	1.047	3-5%	7	ΤΕΙ Πειραιά	3.946	3.237
8	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	831	867	1.306		8	ΤΕΙ Καβάλας	4.014	3.098
9	Πολυτεχνείο Κρήτης	1.255	1.125	1.904		9	ΤΕΙ Σερρών	4.460	3.929
10	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	1.269	1.043	1.151	5-10%	10	ΤΕΙ Πάτρας	5.629	4.899
11	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1.318	1.041	1.639		11	ΤΕΙ Ηπείρου	6.837	5.915
12	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	1.358	1.263	978		12	ΤΕΙ Χαλκίδας	7.723	7.723
13	Πανεπιστήμιο Πειραιά	1.608	1.379	1.745		13	ΤΕΙ Λαμίας	7.768	8.110
14	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	1.735	2.560	2.652		14	ΑΣΠΑΙΤΕ	7.784	9.367
15	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών	1.869	1.382	2.179		15	ΤΕΙ Ιονίων Νήσων	8.846	10.839
16	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών	2.440	2.584	4.316	10-15%	16	ΤΕΙ Καλαμάτας	10.722	11.076
17	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	2.593	2.214	2.648					
18	Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας	2.928	7.695	9.371					
19	Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	3.030	2.780	4.094					
20	Ιόνιο Πανεπιστήμιο	3.074	2.637	2.060	15%-20%				
21	Πάντειο Πανεπιστήμιο Ποιτικών και Κοινωνικών Επιστημών	3.802	4.020	3.403					
22	Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών	6.494	7.374	6.809	25-33%				
23	Ελληνικό Διεθνές Πανεπιστήμιο	6.725	8.054	9.810					

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η παράθεση της διαχρονικής εξέλιξης πρέπει να γιατί τα κριτήρια δεν είναι τα ίδια ούτε το ειδικό τους βάρος

ΠΗΓΗ: Εργαστήριο